

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 5014200046
Dátum vydania rozhodnutia: 31.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5014200046.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci žalobkyne/sťažovateľky: T. J. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, XXX XX Ž., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, J. M. Hurbana 16, 010 01 Žilina, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 20. septembra 2017, č. k. 21S/8/2014-69 v znení opravného uznesenia z 08. novembra 2017, č. k. 21S/8/2014-80, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a .

Žalovanému n e p r i z n á v a voči žalobkyni právo na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 20.09.2017, č. k. 21S/8/2014-69 v znení opravného uznesenia z 08.11.2017 zamietol žalobu sťažovateľky 16.01.2014, ktorou sa domáhala preskúmania rozhodnutia žalovaného o zamietnutí jej odvolania a potvrdení rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo 16.09.2013, č. ZA1/OPČ/SOC/2013/69915, PP 1776/2008/Hru, ktorým jej bol odňatý parkovací preukaz č. 020519 z dôvodu, že už nie je fyzickou osobou odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Žalobkyni náhradu trov konania krajský súd nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd konštatoval, že v konaní pred správnymi orgánmi bol dostatočne zistený skutkový stav a z neho bol vyvodенý aj správny právny záver. Žalovaný sa tiež dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými v podanom odvolaní a nepochybil, keď parkovací preukaz žalobkyni odňal s poukazom na § 45 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z.. Zdôraznil, že komplexný posudok bol vypracovaný z dôvodu žiadosti sťažovateľky o príspevok na kúpu motorového vozidla a na úhradu zvýšených výdavkov so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, nebol teda vypracovaný osobitne pre účely parkovacieho preukazu a postupom podľa § 55 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z. z. použil komplexný posudok ako podklad pre konanie o odňatí parkovacieho preukazu.

3. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „sťažovateľka“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/, h/ a i/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“). Namietala, že krajský súd sa nezaoberal jej námietkami a vychádzal z nezákonne zriadeného a vedeného administratívneho spisu, keď správne konanie nebolo začaté zákonom určeným spôsobom podľa § 55 ods. 1 vety tretej zákona č. 447/2008 Z. z. a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Krajskému súdu vytkla, že sa vôbec nezaoberal jej námietkou, týkajúcou sa povinnosti posudkových lekárov konať podľa § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z.. Tvrdila, že miera funkčnej poruchy vo výške 60 %, ktorá jej bola priznaná ešte posudkom na účely parkovacieho preukazu zo dňa 24.11.2009, bola určená ako definitíva, teda neodvolateľne a navždy, keďže posudkový lekár určil, že kontrola jej zdravotného stavu už nie je potrebná. Namietala tiež, že lekárske posudky zo dňa 17.06.2013 a 06.11.2013 nemala k dispozícii a z vypracovaných komplexných posudkov nie je možné zistiť aká zmena k zlepšeniu zdravotného stavu u nej nastala. Komplexný posudok z 26.06.2013 považovala za protizákonný s poukazom na § 15 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., a preto je protizákonné aj v ňom obsiahnuté zrušenie platnosti posudku zo dňa 28.11.2008. Označila ho za tendenčne a zámerne vydaný formálny akt, len aby jej boli zámerne a protizákonne odobraté v minulosti už splnené legislatívne podmienky na vznik práva na príspevky a kompenzácie podľa zákona č. 447/2008 Z. z., na ktoré mala nárok od r. 2008. Rozsudok krajského súdu podľa jej názoru porušuje ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantované základné princípy a zásady materiálneho právneho štátu.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení zotrval na svojich písomných vyjadreniach k žalobe a k odvolaniu, kasačnú sťažnosť nepovažoval za dôvodnú a navrhol ju zamietnuť, resp. odmietnuť ako oneskorene podanú.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť bez nariadenia pojednávania v súlade s § 455 SSP a dospel k záveru, že jej nemožno vyhovieť.

6. Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o odňatí parkovacieho preukazu žalobkyňi podľa § 45 ods. 14 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu, že nie je fyzickou osobou odkázanou na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., a preto nespĺňa legislatívne kritériá byť držiteľom parkovacieho preukazu.

7. V konaní nebolo sporným, že žalobkyňa je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Spornou však bola otázka stanovenej výšky miery funkčnej poruchy v kontexte oprávnenia žalovaného vypracovať nový komplexný posudok a jeho relevantného použitia v konaní o odňatí parkovacieho preukazu.

8. Parkovací preukaz bol sťažovateľke priznaný rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, oddelením posudkových činností č. spisu C/2009/72750, PP 1776/2008/Hru zo dňa 24.11.2009, ktoré vychádzalo z Posudku na účely parkovacieho preukazu č. spisu C/2009/72750, PO PP 1776/2008/Hru z 24.11.2009, založeného na lekárskom posudku č. 1776/2008 zo dňa 06.10.2009, v ktorom bola miera funkčnej poruchy žalobkyne určená v rozsahu 60 % podľa prílohy č. 3, časti IV. bodu 4 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z. pre chronickú depresívnu poruchu ťažkého stupňa.

9. Parkovací preukaz bol žalobkyňi odňatý preskúmaným rozhodnutím žalovaného s poukazom na to, že podľa komplexného posudku č. ZA/2013/24517/3-DOM zo dňa 13.11.2013, žalobkyňa v oblasti mobility a orientácie nemá sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia, pričom miera funkčnej poruchy bola určená v rozsahu 50 % podľa prílohy č. 3, časti IV. bodu 4 písm. b/ k zákonu č. 447/2008 Z. z. pre chronifikovanú depresívnu poruchu stredného stupňa.

10. Je potrebné poznamenať, že komplexný posudok č. ZA/2013/24517/3-DOM 13.11.2013 bol vypracovaný na účely konania o žiadosti žalobkyne o peňažný príspevok na kúpu osobného motorového

vozidla zo dňa 31.05.2013 a žiadosti o peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla zo dňa 27.05.2013, čo správne skonštatoval už krajský súd.

11. Sťažovateľka namietala, že žalovaný vypracovaním komplexného posudku z 13.11.2013 nepostupoval zákonne s poukazom na § 15 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., podľa ktorého nový posudok podľa odseku 1 sa z dôvodu určenia miery funkčnej poruchy nevypracúva, ak sa na základe opätovného posúdenia zdravotného stavu zistí, že miera funkčnej poruchy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia, nižšia alebo rovnaká ako v komplexnom posudku z posledného posúdenia a je naďalej najmenej 50 %.

12. Dňa 28.11.2008 bol vypracovaný posudok navrhovateľky ešte podľa zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci a po opätovnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľky bol dňa 24.11.2009 vypracovaný posudok na účely parkovacieho preukazu už podľa § 15 zákona č. 447/2008 Z. z. s tým, že miera funkčnej poruchy ako fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím predstavuje 60 %, pričom navrhovateľka je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z..

13. Podľa § 15 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z., príslušný orgán použije určenú mieru funkčnej poruchy a odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom pri vypracúvaní komplexného posudku na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu bez vykonania nového posudzovania miery funkčnej poruchy a odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak bol vypracovaný lekárske posudok podľa § 11 ods. 13 a nedošlo k zmene zdravotného stavu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

14. Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že kým v roku 2009 bola u navrhovateľky v lekárskom posudku zo 06.10.2009 skonštatovaná 60 % miera funkčnej poruchy pre dominujúcu depresívnu poruchu ťažkého stupňa, obmedzenie hybnosti bedrových kĺbov stredného stupňa obojstranne a poruchy chrčtice s degeneratívnymi zmenami medzistavcových platničiek stredného rozsahu, v lekárskom posudku zo dňa 17.07.2013 sa konštatuje už 50 % miera funkčnej poruchy pre chronifikovanú depresívnu poruchu stredného stupňa, obojstrannú koxartrózu stredného stupňa a chronický VAS cervico-craniálny s dyn blokom. K rovnakému záveru dospel posudkový lekár ústredia v lekárskom posudku zo 06.11.2013. Zmena v zdravotnom stave navrhovateľky teda nastala v závažnosti (stupni) depresívnej poruchy, v dôsledku čoho mieru funkčnej poruchy určenú posudkom z 24.11.2009 nebolo možné použiť. Správny orgán preto postupoval správne, keď v dôsledku zmeny v zdravotnom stave navrhovateľky vypracoval nový komplexný posudok na účely jej žiadosti o peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

15. Zákonodarca situáciu, že dôjde k zlepšeniu zdravotného stavu poberateľa kompenzácie predpokladal a v ustanovení § 45 ods. 14 zákona č. 447/2008 Z. z. zakotvil aj možnosť odňatia parkovacieho preukazu (okrem iného) v prípade zmeny skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na parkovací preukaz aj za predpokladu, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nespĺňa podmienky podľa § 17 ods. 1 tohto zákona, ktorú skutočnosť v danom prípade žalovaný ako druhostupňový správny orgán vyvodil s poukazom na komplexný posudok č. ZA/2013/24517/3-DOM zo dňa 13.11.2013, v konaní začatom z vlastnej iniciatívy správneho orgánu, ktorý postup predpokladá § 55 ods. 1 veta tretia zákona č. 447/2008 Z. z..

16. Správny orgán tiež nepochybil, keď skutočnosti vyplývajúce z novovypracovaného posudku, týkajúce záveru o odkázanosti/neodkázanosti navrhovateľky na individuálnu prepravu, následne vyhodnotil v kontexte tých kompenzácií, ktoré navrhovateľka stále poberá, čo v konečnom dôsledku viedlo k odňatiu parkovacieho preukazu v konaní iniciovanom prvostupňovým orgánom. Námietka žalobkyne, že prvostupňový správny orgán nezákonne a bez vedomia žalobcu lekársku dokumentáciu z

iných správnych konaní použil v správnom konaní, ktoré začal z vlastného podnetu, nie je dôvodná. Ako vyplýva zo spisového materiálu, podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o odňatí parkovacieho preukazu žalobkyňi bol samotný komplexný posudok zo dňa 26.07.2013, nahradený komplexným posudkom odvolacieho správneho orgánu zo dňa 13.11.2013, vypracovaný pre potreby rozhodnutia o nových žiadostiach žalobkyne o peňažné príspevky. Pokiaľ by správny orgán neprihliadol na závery aktuálneho komplexného posudku vo vzťahu ku kompenzáciám, ktoré žalobkyňa už poberá, vznikla by situácia, že napriek zmene v zdravotnom stave žalobkyne, by na účely parkovacieho preukazu za odkázanú na individuálnu prepravu považovaná naďalej bola, kým na účely príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla by existoval opačný posudkový záver.

17. Podľa § 65 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., miera funkčnej poruchy občana s ťažkým zdravotným postihnutím určená podľa zákona účinného do 31.12.2008 sa z dôvodu nadobudnutia účinnosti tohto zákona neprehodnocuje, ak nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré majú vplyv na určenie miery funkčnej poruchy.

18. Podľa § 65 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z., odkázanosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím na osobnú asistenciu, odkázanosť na sprievodcu, odkázanosť na kúpu pomôcky, odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov a odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ktoré boli posúdené podľa zákona účinného do 31.12.2008, sa po 31.12.2008 neprehodnocuje podľa zákona účinného od 01.01.2009, ak u občana s ťažkým zdravotným postihnutím nedôjde k takým zmenám v zdravotnom stave, osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a v prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti, ktoré majú vplyv na trvanie odkázanosti.

19. Nakoľko zdravotný stav žalobkyne (vrátane jej odkázanosti na individuálnu prepravu) bol posúdený na účely rozhodnutia o jej žiadosti o priznanie parkovacieho preukazu už podľa zákona účinného od 01.01.2009 s tým, že miera funkčnej poruchy predstavuje 60 %, ustanovenie § 65 ods. 4 a 5 zákona č. 447/2008 Z. z. sa na ňu nevzťahuje. V dôsledku uvedeného s poukazom na v lekárske nálezoch zdokumentované zmeny v zdravotnom stave navrhovateľky, mieru funkčnej poruchy i odkázanosť na individuálnu prepravu, bolo možné vyhodnotiť opätovne a navrhovateľka sa preto mylne domnieva, že miera funkčnej poruchy vo výške 60 % jej bola priznaná s definitívnou platnosťou a už nikdy jej nemôže byť znížená.

20. Tak ako krajský súd, ani kasačný súd nepovažoval za dôvodnú námietku sťažovateľky, že z komplexného posudku z 26.07.2013, zrušeného komplexným posudkom z 13.11.2013 (§ 15 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z. z.) nie je možné zistiť, aká zmena k zlepšeniu nastala v jej zdravotnom stave. Správny orgán sa aj v preskúmanom rozhodnutí vyjadril k žalobkyňou namietanej výške percentuálneho ohodnotenia miery funkčnej poruchy (50 % v roku 2008, 60 % v roku 2009 a 50 % v roku 2013), pričom poukázal na zmenu stupňa depresívnej poruchy.

21. Nedôvodná je tiež námietka sťažovateľky, že správny orgán mal vyhotoviť samostatný komplexný posudok pre každé konanie (o jej jednotlivých žiadostiach) samostatne, nakoľko časový odstup jednotlivých žiadostí navrhovateľky o kompenzačné príspevky predstavoval len niekoľko dní. Postup správneho orgánu korešponduje zachovaním lehôt v zmysle § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 447/2008 Z. z..

22. Rovnako neobstojí tvrdenie sťažovateľky, že bolo povinnosťou posudkových lekárov konať podľa § 11 ods. 10 zákona č. 447/2008 Z. z., a že sa touto námietkou krajský súd nezaoberal, nakoľko stanovisko krajského súdu je dostatočne vyjadrené v bode 23. odôvodnenia rozsudku krajského súdu, z dôvodu ktorého ho kasačný súd opätovne uvádzať nebude.

23. Ako nedôvodnú kasačný súd vyhodnotil tiež námietku navrhovateľky, že jej neboli k dispozícii dané lekárske posudky zo dňa 07.07.2013 a zo 06.11.2013, lebo takúto povinnosť zákon správneho orgánu neukladá (§ 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. v spojení s § 33 ods. 2 zákona č. 67/1991 Zb.). Hoci

navrhovateľka vytkla posudkovým lekárom, že nedostatočne vychádzali z predložených odborných lekárskeho nálezov, resp. že ich riadne nezohľadnili, neuviedla už, ktoré ich tvrdenia považuje za absolútne rozporné s ňou predloženými lekárskeho nálezmi.

24. Kasačný súd tiež poukazuje na to, že hoci sťažovateľka už v správnom konaní tvrdila, že jej zdravotný stav sa zhoršuje markantne a je nútená neustále svoj zdravotný stav riešiť u svojho obvodného lekára a aj iných odborných lekárov, toto tvrdenie v správnom konaní žiadnymi relevantnými lekárskeho nálezmi nepreukázala a ani netvrdila, že jej zdravotné postihnutie neumožňuje na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať alebo zvládnuť v ňom z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu.

25. Kasačný súd neprihliadol ani na námietku sťažovateľky, že bolo povinnosťou správneho orgánu navrhovateľku informovať o začatí správneho konania o odňatí parkovacieho preukazu. Z ustanovenia § 53 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (týkajúci sa všeobecnej povinnosti správneho orgánu upovedomiť účastníka o začatí konania), sa na konanie o parkovacom preukaze nevzťahuje.

26. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že prvostupňový správny orgán sa neriadil základnými pravidlami správneho konania tak ako sú uvedené v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, konkrétne v § 3 ods. 1, 2, 4 a 5, § 23 ods. 1, § 33 ods. 1 a 2, § 34 ods. 4, § 41 ods. 1 a § 47 ods. 3, toto jej tvrdenie nebolo možné vyhodnotiť ako dôvodné, nakoľko navrhovateľka neuviedla v čom, resp. nešpecifikovala v akom konkrétnom konaní či postupe správneho orgánu vzhladla porušenie daných zákonných ustanovení.

27. Z rovnakého dôvodu sa kasačný súd nestotožnil s tvrdením navrhovateľky, že vydaním napadnutého rozhodnutia jej bolo odopreté ústavné právo zakotvené v článku 12 Ústavy SR, a že právne závery krajského súdu sú arbitrárne a zjavne nedôvodné.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľky vyhodnotil ako nedôvodnú a preto ju zamietol s poukazom na § 461 SSP.

29. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a § 168 SSP, nakoľko žalobkyňa nebola v kasačnom konaní úspešná a na strane žalovaného nevzhladol dôvod, pre ktorý by mohol spravodlivo požadovať náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.